

บทคัดย่อ

สอรัฐ มากบุญ และธวัชชัย ทองธรรมชาติ
วิทยาลัยชุมชนสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
เขตการศึกษาสุราษฎร์ธานี 31 ม.6 ต.มะขามเตี้ย
อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84100

อำเภอบ้านนาสารอยู่ใกล้ศูนย์กลางแห่งความเจริญทางเศรษฐกิจ และการค้าของจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และเป็นพื้นที่ผลิตผลไม้มากที่สุดของจังหวัด มีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมมากมาย แต่ขาดการใช้ศักยภาพดังกล่าว ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวของชุมชนให้เข้มแข็ง
2. ขยายกิจกรรมและสวนเกษตรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มอีกร้อยละ 10
3. พัฒนาแนวคิด ทิศทางการพัฒนาและจัดทำแผนเบื้องต้นในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน
4. วิจัยหากกลยุทธ์ด้านการตลาด และการส่งเสริมการขาย

ระเบียบวิธีการดำเนินการ

ใช้หลักการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (PAR) โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้รับผิดชอบโครงการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน โดยเน้นการสอบถาม สัมภาษณ์ และสังเกตการณ์ประชุมเพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการวางแผน เพื่อพัฒนาการตลาดการท่องเที่ยว การบริหารและการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยรวม

ผลการดำเนินงาน

1. ได้แผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของอำเภอบ้านนาสาร
2. ได้คณะบุคคล และหน่วยงานรับผิดชอบในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ และได้หน่วยงานผู้รับผิดชอบในการขยายกิจกรรมและสวนเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวและกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายในการเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยว
3. ได้ยุทธศาสตร์เบื้องต้นด้านการตลาดการท่องเที่ยวของอำเภอบ้านนาสาร

4. ได้รับความเชื่อถือ และเชื่อมั่นของหน่วยงานภายนอกทั้งจากภาครัฐและผู้ประกอบการธุรกิจ นำที่ขอจัดการท่องเที่ยวของอำเภอบ้านนาสาร ทำให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในอัตราก้าวกระโดด จาก 38,055 ในปี 2546 เป็น 100,256 คนในปี 2547 หรือเติบโตร้อยละ 163.45

5. ประชาชนในพื้นที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการท่องเที่ยว และเห็นประโยชน์ในการใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาอำเภอบ้านนาสารในลักษณะองค์รวม สรุปลงและอภิปรายผล

อำเภอบ้านนาสารมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูง และในปี 2547 การท่องเที่ยวมีการขยายตัว ร้อยละ 163.45 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2546 แต่การเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวดังกล่าวยังมีปัญหาด้านการกระจายตัว เพราะยังไม่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในเขตอำเภอบ้านนาสาร โดยนักท่องเที่ยวจะกระจุกตัวใน 2 สถานที่หลัก คือน้ำตกคาค่าฟ้าและถ้ำมึน ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ได้ร่มเย็น และนักท่องเที่ยวร้อยละ 90.18 มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีกำลังซื้อน้อย การพัฒนาการท่องเที่ยว อำเภอบ้านนาสารในอนาคตจึงต้องมีมาตรการเร่งด่วน 3 ประการ คือ 1. การกระจายการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวหลักในพื้นที่ 2. การวางกลยุทธ์ในการดึงนักท่องเที่ยวคุณภาพให้เข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 3. การเพิ่มความถี่การท่องเที่ยวในฤดูผลไม้ให้มากขึ้นเพื่อแก้ปัญหาราคาผลไม้ตกต่ำ ซึ่งความสำเร็จในการดำเนินงานตามมาตรการต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับการวางแผนและการกำหนดกลยุทธ์ที่ดีและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะกลยุทธ์ด้านการตลาดซึ่งในระยะหนึ่งปีของการวิจัย สามารถจัดทำยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ โดยมีคณะกรรมการรับผิดชอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ชัดเจน จากความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้นำชุมชนในพื้นที่ ซึ่งหากสามารถดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดไว้ทั้งในด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาบริการ การตลาดเชิงรุก และสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ จะทำให้การท่องเที่ยวอำเภอบ้านนาสาร มีการเติบโตอย่างมีทิศทาง ชัยชนะ สามารถแก้ปัญหาราคาผลไม้ตกต่ำ และพัฒนาอำเภอบ้านนาสารในด้านอื่น ๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมายได้

คำหลัก การท่องเที่ยวเชิงเกษตร, การบริหารการท่องเที่ยว, การตลาดการท่องเที่ยว
แหล่งทุน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

Abstract

Sorat MAKBOON¹ and Tawadchai THONGTHAMMACHAT²

Suratthani community collage, Prince of Songkla University, Suratthani campus.

31 Moo 6 Makhamtea, Amphoe Muang, Suratthani, 84100, Thailand.

(E-Mail:tawadchai.t@psu.ac.th)

Ban Nasan locates near the commercial center of Suratthani Province. It contains variety and plenty of natural resources and produces the largest amount of fruit in the province. The city history and people way of living are also interesting. These potential should be used to improve local people's quality of life more effectively.

Objectives:

1. To set up and strengthen tourism management in the Ban Nasan Community
2. To increase at the number of fruit plantation owners joining in Agro – tourism activities to at least 10 %
3. To develop a Tourism Strategy Plan for the Ban Nasan Community
4. To search for more effective marketing techniques for developing tourism in the Ban Nasan

Methods :

Partipatory Action Research techniques (PAR) are applied through the research process. The essentail data are collected by field survey techniques. Questionnaires, interviews and group observations were the main methods used in the research.

Results :

1. The Tourism Strategy Plans for Ban Nasan was drafted and is being developed effectively.
2. The policy board and organization to manage Ban Nasan tourism and the organization responded to enlarge Agro-tour plantation are set up
3. Marketing plan is also set up

4. Ban Nasan gains higher tourism image both from government sector and tour organizerse; result in increasing number of tourists from 38,055 people in 2003 to 100,256 people in 2004, a 163.45% increase.

5. The community has gained more understanding about tourism and a wider perception of the benefits of using tourism as a tool to develop the community.

Conclusion:

Ban Nasan District has show it's high potential for tourism activities. The number of tourists increased 163.45% in 2004 comparing to the year before increase. However, the tourists are mainly found at Dadfa Waterfall and Khamin Cave in Tairomyen National Park while few of them visit other tourist attractions around the community. In addition, more than 90.18% of the tourists were aged under 40, this creasted little growth in the community economy. As a result, three strategies have to be strongly applied to make tourism more beneficial to Ban Nasan people, they are ;

1. Motivate tourists to visit other attractive sites around Ban Nasan
2. Stimulate older and higher tourist class to visit Ban Nasan
3. Increase the number of tours during fruit season to increase the consumption of fruit

With good strategic planning and effective marketing, these three strategies can be realised. From this year of research, many essential elements have been set up especially to help people understd more about tourism. With these elements, Ban Nasan tourism should activities be able to be launched strongly and with sustainability.

Key words: Agro -- tourism, Tourism management, Tour marketing

Grant : Department of Higher Education, Ministry of Education